

Duyuru Tarihi : 02.01.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-013
Yayınlandığı Yer : YAKLAŞIM DERGİSİ / OCAK 2006 / Sayı : 157, Sayfa: 50 - 53

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir
mehmet.mac@bdodenet.com.tr

12 DÖNEM TEMİNATSIZ ve RAPORSUZ NAKDEN veya MAHSUP YOLUYLA KDV İADESİ ALANLARIN İNCELEMeye SEVKİNİ ÖNGÖREN GENELGE VE UYGULAMASI

1. GENEL AÇIKLAMA :

Maliye Bakanlığı, nakit iadede yaşanan sıkıntılar nedeniyle Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 32 nci maddesinin verdiği yetkiyi kullanıp, ana iade yöntemi olarak "*mahsuben iade*" yöntemini benimsemiş ve mükellefleri bu yönetime özendirecek düzenlemeler yapmıştır.

Halen geçerli olan mahsup yoluyla KDV iadesine ilişkin ana düzenleme 84 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile yapılmış olup, esas itibariyle mükelleflerin kendi vergi ve SSK borçları ile ortaklarının ve mal veya hizmet temin ettiği diğer mükelleflerin vergi ve SSK borçlarına yönelik mahsuben iade talepleri teminat ve inceleme raporu aranmaksızın yerine getirilmektedir.

2. 12 DÖNEM TEMİNATSIZ VE RAPORSUZ OLARAK NAKDEN YAHUT MAHSUBEN KDV İADESİ ALANLARIN İNCELENMESİ GEREĞİ :

Her ne kadar 84 no.lu Tebliğ'de, mahsuben iadenin ve belli bir limite kadar nakden KDV iadesinin teminatsız ve inceleme raporsuz olarak yapılacağı belirtilmiş ise de, bu şekilde 12 dönem KDV iadesinden yararlanan mükellefler, 1999/2 sıra no.lu Vergi Denetimi ve Koordinasyonu İç Genelgesi'ne dayanılarak bu dönemlerden biri için incelemeye sevk edilmektedir.

Söz konusu 12 dönemin birbirini takip eden 12 dönem olması şart değildir. Arada iade çıkmayan dönemler olduğu takdirde bunlar dikkate alınmamakta, bu şekilde nakden veya mahsuben KDV iadesinden faydalanan dönemler dikkate alınarak 12 dönem hesabı yapılmaktadır.

Şüpheli durumlarda 12 dönemlik periyod beklenilmeksizin, mahsup veya iade talepleri, yapılacak tespit veya geçerli bir gerekçe ile birlikte incelemeye sevk edilebilmektedir.

3. YMM TASDİK RAPORU İNCELEME GEREĞİNİ ORTADAN KALDIRMAKTADIR :

12 dönem tamamlanmadan, YMM tasdik raporu veya Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca herhangi bir dönem için olumlu iade raporu düzenlenmiş olması halinde 12 dönemlik periyod, bu dönemden itibaren yeniden başlatılmaktadır.

Bu 12 dönemin tamamlandığı gerekçesiyle incelemeye sevk edilen mükellefin, incelemeye sevk edilen ilgili ay hesapları, inceleme elemanınca incelenmeye başlanılmamış ise veya incelemeye başlanılmış olmakla beraber inceleme elemanınca uygun görülmesi halinde, bu ay için hazırlanan YMM tasdik raporunun inceleme raporu yerine geçmesi ve inceleme gereğini ortadan kaldırması mümkündür. (Aşağıda metni bulunan İstanbul Defterdarlığı'nın 19.11.2001 tarih ve 5603 sayılı yazısı) Yani söz konusu dönem için YMM tasdik raporu hazırlanmış olması inceleme gereğinin yerine gelmiş sayılmasını sağlamaktadır.

Şayet incelemeye sevk işlemi yapılmamışsa, mükellefin bu 12 dönemden herhangi biri için hazırlatacağı YMM tasdik raporu, bu raporun ilgili olduğu ay ve daha önceki 12 aya ait birikimi ortadan kaldırmakta, yani 12 dönem, söz konusu YMM tasdik raporundan sonra, teminatsız ve incelemesiz nakden yahut mahsuben KDV iadesi alınan aylar için yeniden hesaplanmaya başlanmaktadır.

4. ÖRNEK:

2004 yılı Şubat ayında kurulmuş bir Şirketin KDV bilgileri aşağıdaki gibidir:

AYLAR		
2004 ŞUBAT	DEVİR	-
2004 MART	DEVİR	-
2004 NİSAN	DEVİR	-
2004 MAYIS	ÖDEME	-
2004 HAZİRAN	MAHSUP	1
2004 TEMMUZ	ÖDEME	-
2004 AĞUSTOS	ÖDEME	-
2004 EYLÜL	MAHSUP	2
2004 EKİM	DEVİR	-
2004 KASIM	MAHSUP	3
2004 ARALIK	DEVİR	-
2005 OCAK	MAHSUP	4
2005 ŞUBAT	MAHSUP	5
2005 MART	MAHSUP	6
2005 NİSAN	TEMİNATSIZ İADE	7
2005 MAYIS	MAHSUP	8
2005 HAZİRAN	MAHSUP	9
2005 TEMMUZ	MAHSUP	10
2005 AĞUSTOS	TEMİNATSIZ İADE	11
2005 EYLÜL	MAHSUP	12
2005 EKİM	DEVİR	-
2005 KASIM	MAHSUP	13
2005 ARALIK	MAHSUP	14

Örnekteki mükellefin söz konusu 12 dönemi Eylül 2005 ayında dolmuştur. Bu durumda vergi dairesinin bu 12 dönemden birini incelemeye sevk etmesi gerekmektedir. Hangi dönemin incelemeye sevk edileceği konusunda yetki 1999/2 sayılı Genelge ile, bölge müdürlüklerine, bölge müdürlüğünün bulunmadığı yerlerde defterdarlıklara verilmiştir. Söz konusu yetki daha sonra vergi dairesi başkanlıkları nezdindeki denetleme birimi başkanlarına devredilmiştir.

Mükellef 12 dönemin dolması ve bu yetkinin kullanılması sonucunda 2005 Haziran ayı KDV beyannamesinin incelemeye sevk edildiğini öğrenmişse, dilekçe vererek, bu dönem için YMM tasdik raporu düzenleteceğini bildirebilir. Şayet inceleme başlamamış ise veya inceleme başlamış olmakla beraber inceleme elemanı uygun görürse, bu inceleme durdurularak YMM tasdik raporunun ibrazı beklenir. Yeminli mali müşavirin Haziran 2005 ayı için düzenlediği KDV iadesi tasdik raporu Devlet inceleme elemanınca hazırlanmış rapor yerine geçmekte böylelikle Eylül 2005 ayı ve öncesi itibarıyla inceleme gereği sona ermektedir.

Şayet bu mükellef henüz incelemeye sevk edilmeden önce, kendiliğinden Temmuz 2005 ayı için YMM tasdik raporu düzenletirse, Temmuz ve daha önceki aylarla ilgili incelemeye sevk gereği ortadan kalkacaktır. Bu durumda bir sonraki 12 dönemin ilk dört ayı Ağustos, Eylül, Kasım ve Aralık 2005 ayları olacaktır. Kendiliğinden rapor düzenletilecek ayın hangi ay olacağı mükellefini tercihine bırakılmıştır.

Mükellef kendiliğinden Aralık 2005 ayı için YMM tasdik raporu düzenletirse, bundan önceki ay sayısı 12 den fazla olduğu için inceleme gereği ortadan kalkmamış olacaktır. Örnekteki mükellef Eylül 2005 ayı için YMM tasdik raporu düzenletirse, Eylül 2005 ve aylardan oluşan 12 dönemlik birikime ait inceleme gereği sona erecek yeni 12 dönemin ilk iki dönemi Kasım ve Aralık 2005 ayları olacaktır.

“T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
İstanbul Defterdarlığı
Katma Değer Vergisi Gelir Müdürlüğü

TARİH : 19.11.2001

SAYI : KDV.MUK.B.07.4.DEF.0.34.18.YMM.5603

KONU : YMM Raporu verilmesi halinde 12 dönemlik periyodun bu dönemden sonra başlaması hk.

..... VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI'NA

Daireniz mükellefi A.Ş. tarafından Defterdarlığımıza verilen bir örneği ilişikte gönderilmiş olan tarihli dilekçede; her ay KDV iadelerinin çıktığı ve bunları kendi borçlarına mahsup talep ettikleri belirtilerek teminat ve inceleme gerektirmeyen mahsup talepleri ile ilgili incelemeye sevk edilen 12 dönemden bir dönem inceleme talebi incelemeye sevk edilen dönem için YMM tasdik raporu ibraz ettikleri takdirde bu incelemeye sevk gerekçesinin ortadan kalkıp kalkmayacağı hususunda tarafımızdan görüş talep edilmektedir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 1999/2 Sıra No.lu Vergi Denetimi ve Koordinasyonu İç Genelgesi'nde;

“Teminat ve incelemeyi gerektirmeyen nakten veya mahsuben katma değer vergisi iade talepleri ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun görülmüştür.

- 1- 12 dönem teminatsız ve incelemesiz nakden veya mahsuben katma değer vergisi iadesinden faydalanan mükelleflerde, söz konusu 12 dönemden ilgili Bölge Müdürlüklerince, Bölge Müdürlüğünün bulunmadığı illerde Defterdarlıkça belirlenecek yalnızca 1 dönem incelemeye tabi tutulacaktır.
- 2- 12 dönem tamamlanmadan Yeminli Mali Müşavir Tasdik Raporu veya Bakanlığımız merkez ve taşra denetim elemanlarınca herhangi bir vergilendirme dönemi için olumlu iade raporu düzenlenmiş olması halinde 12 dönemlik periyot, bu dönemden sonra yeniden başlatılacaktır.
- Öte yandan, gerek görülen durumlarda 12 dönemlik periyot beklenilmeden iade talepleri, yapılacak tespit veya geçerli bir gerekçe ile birlikte incelemeye sevk edilebilecektir.
- 3- Tam tasdik sözleşmesi imzalamayan mükellefler ile merkezi denetim elemanı inceleme limitlerinin altında kalan inceleme talepleri vergi denetmenlerince, belirlenen limitin üzerindeki incelemeler ise merkezi denetim elemanlarınca yapılacaktır.
- 4- Yeni uygulamanın yürürlüğe girdiği tarihte, eski düzenlemeye göre başlatılmış olan incelemelerden, denetim elemanının tamamlanmasında fayda görüldüğü incelemeler sonuçlandırılacaktır.
- 5- Henüz başlanılmamış bulunan incelemeler için genelge hükümleri uygulanacaktır.
- 6- Katma değer vergisi iade işlemlerinde nakten iadelere ilişkin inceleme talepleri için hadler belirlenmiş olup mahsup taleplerinin incelenmesi için herhangi bir had belirlenmemiştir.

Mükelleflerin katma değer vergisi alacağının mahsuben iadesini ve mahsuptan sonra kalan kısmın kendilerine nakden ödenmesini istemeleri mümkündür. Bu durumda nakten talep edilen tutar Bakanlığımızca belirlenen hadleri aşmadıkça, talep incelemeye sevk edilmeyecektir” denilmektedir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 6 Seri No.lu Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanun Genel Tebliği'nde ;

“..... Mükelleflerin iade talepleri ve buna ilişkin Yeminli Mali Müşavir Tasdik Raporları, aynı dönem hesapları incelemeye sevk edilmediği veya incelemeye sevk edildiği halde inceleme elemanınca incelemeye başlanılmadığı sürece kabul edilecektir” denilmektedir.

Buna göre, teminat ve inceleme gerektirmeyen iade veya mahsup işlemlerinde mükellefin incelemeye sevk edilen ilgili dönem hesapları, inceleme elemanınca incelemeye başlanılmamış ise veya incelenmeye başlanılmış olmakla beraber inceleme elemanınca incelenmesine gerek görülmemesi halinde, YMM tarafından ibraz olunan Tasdik Raporuna göre işlem yapılması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, bu şekilde YMM raporu verilmesi halinde 12 dönemlik periyodun bu dönemden sonra başlayacağı tabidir.

Bilgi edinilmesini, dilekçesine cevaben adı geçen mükellefe de bilgi verilmesini rica ederim.”